

Simularea examenului de bacalaureat național 2016

Proba E. c) - 16.12.2015

M_st-nat.

Filiera teoretică, profilul real, specializarea științe ale naturii

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

Subiectul I

(30 puncte)

- 5p 1. Calculați $\sqrt[3]{\frac{27}{8}} + (0,25)^{-2} - \log_5 \sqrt{5}$.
- 5p 2. Fie funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 3x - 1$. Determinați valorile reale ale lui x pentru care $x \cdot (f \circ f)(x) = 9 - 4x$.
- 5p 3. Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $25^x - 6 \cdot 5^x + 5 = 0$.
- 5p 4. Determinați numărul elementelor unei mulțimi care are 36 de submulțimi cu exact 2 elemente.
- 5p 5. Se consideră triunghiul ABC și punctul $M \in (BC)$ astfel încât $\overline{MB} = -\frac{3}{4}\overline{BC}$.
Determinați $a, b \in \mathbb{R}$ astfel încât $\overline{AM} = a\overline{AB} + b\overline{AC}$.
- 5p 6. Calculați $\cos(\hat{A})$ în triunghiul ABC , știind că $AB = AC = 4$ și $BC = 3\sqrt{2}$.

Subiectul II

(30 puncte)

1. Fie $m \in \mathbb{R}$, sistemul de ecuații $\begin{cases} mx + y + z = 1 \\ x + my + z = 1 \\ x + y + mz = m \end{cases}$ și A matricea sistemului.
- 5p a) Demonstrați că $\det(A) = (m-1)^2(m+2)$.
- 5p b) Determinați valorile reale ale lui m pentru care sistemul este de tip Cramer.
- 5p c) Rezolvați sistemul pentru $m = 2$.
2. Fie mulțimea $M = \left\{ A(a) = \begin{pmatrix} 1 & 0 & a \\ -a & 1 & -\frac{a^2}{2} \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}, a \in \mathbb{R} \right\}$.
- 5p a) Demonstrați că M este parte stabilă a lui $M_3(\mathbb{R})$ în raport cu înmulțirea matricelor.
- 5p b) Arătați că (M, \cdot) este grup abelian.
- 5p c) Calculați $(A(a))^{2015}$.

Subiectul III

(30 puncte)

1. Se consideră funcția $f: \mathbb{R} \setminus \{-1\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{x^2 - 3x}{x+1}$.
- 5p a) Calculați $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x) - f(2)}{x - 2}$.
- 5p b) Determinați punctele de extrem ale funcției.
- 5p c) Scrieți ecuația asimptotei către $+\infty$ la graficul funcției.
2. Se consideră funcțiile $f, F: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = e^x(x^2 - 3x + 1)$, $F(x) = e^x(x^2 - 5x + 6)$.
- 5p a) Arătați că funcția F este o primitivă a funcției f .
- 5p b) Calculați $\int_{-1}^0 f(x) dx$.
- 5p c) Determinați punctele de inflexiune ale graficului funcției F .

Simularea examenului de bacalaureat național 2016

Proba E. c) - 16.12.2015

M_st-nat.

Filiera teoretică, profilul real, specializarea științe ale naturii

• Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.

BAREM DE EVALUARE

Subiectul I

(30 puncte)

1.	$\sqrt[3]{\frac{27}{8}} + (0,25)^{-2} - \log_5 \sqrt{5} = \frac{3}{2} + \left(\frac{1}{4}\right)^{-2} - \frac{1}{2} =$	3p
	$= \frac{3}{2} + 16 - \frac{1}{2} = 17.$	2p
2.	$(f \circ f)(x) = f(f(x)) = 3f(x) - 1 = 3(3x - 1) - 1 = 9x - 4$	2p
	$x \cdot (9x - 4) = 9 - 4x \Leftrightarrow 9x^2 - 9 = 0$	2p
	Din $x^2 - 1 = 0$ avem $x \in \{-1, 1\}$.	1p
3.	$25^x - 6 \cdot 5^x + 5 = 0 \Leftrightarrow 5^{2x} - 6 \cdot 5^x + 5 = 0$	1p
	$5^x = t > 0 \Rightarrow t^2 - 6t + 5 = 0$	2p
	$t_1 = 1 \Rightarrow 5^x = 1$, de unde $x = 0$	1p
	$t_2 = 5 \Rightarrow 5^x = 5$, de unde $x = 1$.	1p
4.	Numărul submulțimilor cu 2 elemente ale unei mulțimi cu n elemente este C_n^2	1p
	$C_n^2 = 36 \Leftrightarrow \frac{n!}{2!(n-2)!} = 36 \Leftrightarrow n^2 - n - 72 = 0, n \in \mathbb{N}, n \geq 2$	3p
	$n = 9$.	1p
5.	$\overrightarrow{AM} = \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{BM} = \overrightarrow{AB} + \frac{3}{4}\overrightarrow{BC} = \overrightarrow{AB} + \frac{3}{4}(\overrightarrow{AC} - \overrightarrow{AB})$	3p
	$\overrightarrow{AM} = \frac{1}{4}\overrightarrow{AB} + \frac{3}{4}\overrightarrow{AC}$.	1p
	$a = \frac{1}{4}, b = \frac{3}{4}$.	1p
6.	Avem $BC^2 = AB^2 + AC^2 - 2 \cdot AB \cdot AC \cdot \cos A$, de unde $\cos A = \frac{AB^2 + AC^2 - BC^2}{2 \cdot AB \cdot AC}$	3p
	$\cos A = \frac{4^2 + 4^2 - (3\sqrt{2})^2}{2 \cdot 4 \cdot 4} = \frac{7}{16}$.	2p

Subiectul II

(30 puncte)

1. a)	$A = \begin{pmatrix} m & 1 & 1 \\ 1 & m & 1 \\ 1 & 1 & m \end{pmatrix}, \det(A) = \begin{vmatrix} m & 1 & 1 \\ 1 & m & 1 \\ 1 & 1 & m \end{vmatrix} = m^3 - 3m + 2$	3p
	$m^3 - 3m + 2 = (m - 1)^2(m + 2).$	2p
	Sau folosind proprietățile determinanților, se calcuează direct $\det(A) = (m - 1)^2(m + 2).$	5p
b)	Sistem compatibil deterrminat (tip Cramer) dacă $\text{rang}(A) = \text{rang}(\overline{A}) = 3 \Leftrightarrow \det(A) \neq 0$	2p
	$\det(A) = (m - 1)^2(m + 2)$. Pentru $\det(A) \neq 0 \Leftrightarrow m \in \mathbb{R} \setminus \{-2, 1\}$ sistemul este de tip Cramer.	3p
c)	Pentru $m = 2$ se obține $A = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \end{pmatrix}$ cu $d = \det(A) = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \end{vmatrix} = 4 \neq 0$, deci $\text{rang}(A) = 3$	2p
	Sistemul este de tip Cramer și are soluția $\left(x = \frac{d_x}{d}, y = \frac{d_y}{d}, z = \frac{d_z}{d}\right)$, unde	

	$d_x = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & 2 \end{vmatrix} = 0, d_y = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 \end{vmatrix} = 0, d_z = \begin{vmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \end{vmatrix} = 4,$ <p>deci soluția este $(x, y, z) = (0, 0, 1)$.</p>	3p
2. a)	$\forall A(a), A(b) \in M \Rightarrow A(a) \cdot A(b) \in M$	2p
	$A(a) \cdot A(b) = \begin{pmatrix} 1 & 0 & a+b \\ -(a+b) & 1 & -\frac{(a+b)^2}{2} \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} = A(a+b) \in M.$	3p
b)	<p>Asociativitate: $\forall A(a), A(b), A(c) \in M \Rightarrow (A(a) \cdot A(b)) \cdot A(c) = A(a) \cdot (A(b) \cdot A(c))$</p> <p>Comutativitate: $\forall A(a), A(b) \in M \Rightarrow A(a) \cdot A(b) = A(b) \cdot A(a)$</p> <p>$A(a) \cdot A(b) = A(a+b) = A(b+a) = A(b) \cdot A(a)$.</p>	2p
	<p>Element neutru: $\exists E = A(e) \in M$ a.î. $\forall A(a) \in M : A(a) \cdot A(e) = A(e) \cdot A(a) = A(a)$.</p> <p>$A(a) \cdot A(e) = A(a+e)$. Din $A(a+e) = A(a) \Rightarrow e = 0 \in \mathbb{R}$. Se obține $A(e) = A(0) = I_3 \in M$.</p>	1p
	<p>Elemente simetrizabile: $\forall A(a) \in M, \exists A(a') \in M$ a.î. $A(a) \cdot A(a') = A(a') \cdot A(a) = A(0)$, Din $A(a+a') = A(0) \Rightarrow a' = -a \in \mathbb{R}$. Se obține $A(a') = A(-a) \in M$.</p>	2p
c)	<p>Din $A(a) \cdot A(b) = A(a+b)$ avem $A(a)^2 = A(a) \cdot A(a) = A(2a)$ și $A(a)^3 = A(a)^2 \cdot A(a) = A(3a)$.</p>	2p
	<p>Inducție matematică pentru $A(a)^n = A(na), n \in \mathbb{N}, n \geq 2$.</p>	2p
	$A(a)^{2015} = A(2015a) = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 2015a \\ -2015a & 1 & -\frac{2015^2 a^2}{2} \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}.$	1p

Subiectul III

(30 puncte)

1. a)	$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x) - f(2)}{x - 2} = f'(2)$	1p
	$f'(x) = \frac{x^2 + 2x - 3}{(x+1)^2}$	2p
	$f'(2) = \frac{5}{9}.$	2p
b)	$f'(x) = \frac{x^2 + 2x - 3}{(x+1)^2}, \forall x \in \mathbb{R} \setminus \{-1\}$ <p>$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x^2 + 2x - 3 = 0$ cu soluțiile $x_1 = -3, x_2 = 1$.</p>	2p
	<p>Din tabelul cu semnul derivatei, avem că $x_1 = -3$, geometric $A(-3, -9)$, este punct maxim și $x_2 = 1$, geometric $A(1, -1)$, este punct minim.</p>	3p
c)	<p>Verificare asimptotă orizontală: $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 - 3x}{x+1} = +\infty$. Deci nu există asimptotă orizontală la $+\infty$.</p>	1p
	<p>Căutăm asimptotă oblică $y = mx + n$</p> $m = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 - 3x}{x^2 + x} = 1 \in \mathbb{R}^*$	2p
	$n = \lim_{x \rightarrow +\infty} [f(x) - mx] = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x^2 - 3x}{x+1} - x \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{-4x}{x+1} = -4 \in \mathbb{R}$ <p>Ecuția asimptotei oblice la $+\infty$ este $y = x - 4$.</p>	2p
2. a)	<p>F primitivă a lui f dacă F derivabilă și $F'(x) = f(x), \forall x \in \mathbb{R}$</p>	1p

	$F'(x) = (e^x(x^2 - 5x + 6))' = e^x(x^2 - 3x + 1).$ sau calcul direct $\int e^x(x^2 - 3x + 1)dx = e^x(x^2 - 5x + 6) + C = F(x).$	4p 5p
b)	$\text{Avem } \int_{-1}^0 f(x)dx = F(x) \Big _{-1}^0 = F(0) - F(-1) =$ $= \frac{6e - 12}{e}.$	3p 2p
c)	$F'(x) = e^x(x^2 - 3x + 1) = f(x), x \in \mathbb{R}$ $F''(x) = f'(x) = e^x(x^2 - x - 2), x \in \mathbb{R}$	2p
	$F''(x) = 0 \Leftrightarrow e^x(x^2 - x - 2) = 0 \Rightarrow x_1 = -1, x_2 = 2.$	2p
	Din tabelul de semn al lui $F''(x)$ se obține că punctele de inflexiune ale funcției F sunt $x_1 = -1, x_2 = 2$, adică $A(-1, 12e), B(2, 0).$	1p